

kræve et varigt Ophold i det fremmede Land, ikke længer en frivillig, men en tvungen Sag. Det med hele Udviklingen af Samvæmmet mellem Staterne i Nutiden Stridende i en saadan Ordning vil sikkert hindre den i nogensinde at virkeliggjøres. Men som en exceptionel mod Danmark rettet Forholdsregel bliver den saa meget haardere, og til at stilles i et saadant Undtagelsesforhold har Danmark ingen Anledning givet.

Heller ikke i dette Forhold er det imidlertid blot den almindelige Folkeret, som maatte værne danske Undersaatter mod en saadan Forholdsregel. De i Medfør af det i Aabenraakonventionen Nr. V Littr. b. tagne Forbehold førte Forhandlinger i Aarene 1872—73, se de S. 1927—28 og ff. trykte Undertillæg 1—6 til Tillæg A., angaa alle danske og tyske, henholdsvis i Tyskland og Danmark bosatte Undersaatters Fritagelse for Militærpligt. Ved disse er det utvivlsomt den gjenfidsige Forudsætning, at danske Undersaatter kunne være bosatte i Tyskland uden at være undergivne tysk Militærpligt, ligesom Tyske i Danmark paa lignende Maade, samt at den Naturalisation, der skulde bringe Fritagelsen til at ophøre, var frivillig begjært og ikke kom i Strid med nogen af det tidligere Statsborgerforhold flydende Ret. Paa dette Synspunkt hviler den Ordning af tysk Undersaatters Værnepligt i Danmark, der her blev truffen i 1873, og som var en Frugt af hine Forhandlinger. Men ved en Forholdsregel som den i Ordren af 7de Januar d. A. indeholdte bortfalder den Mulighed, at Nogen som dansk Undersaat kan være bosat i Slesvig, saalænge han er i den militærpligtige Alder, og ved den Naturalisation, der fremtvinges ved en Udvisningsstrusel, tages der hverken Hensyn til den Paagjældendes frie Villie eller til nogen af det ældre Forhold til Danmark mulig følgende Ret.

Idet Udvalget derfor maa udtale som sin Formening, at den preussiske Ordre af 7de Januar d. A. ogsaa foruretter danske Undersaatter i Slesvig, der høre til den heromhandlede Klasse, skal det kun for Fuldstændigheds Skyld tilføie, at i Overensstemmelse med dansk Statsret ere de i Slesvig indflyttede Danstes Børn, der ere fødte efter Indflytningen, ikke danske Undersaatter, og at den Omstændighed, at den preussiske Statsret ikke betragter saadanne Børn som optagne i det preussiske Statsborgerforhold, ikke giver dem noget folkerekligt Krav paa at behandles som Danst.

Endnu skal Udvalget bemærke Følgende. Naar det danske Folk med Behjymring har set den Foranstaltning truffen fra preussisk Side, hvis retlige Karakter i det Foregaaende er belyst, kan det ganske vist ikke finde tilstrækkelig Veroligelse dæri, at det i den af den tyske Gesandt i Kjøbenhavn den 28de December 1882 gjorte Meddelelse er udtalt, at Grunden til Beslutningen ubelukkende er at søge i indre Forhold, og at der dæri ikke maatte ses nogen Akt af Hjendtlighed. Thi om end Forsikringen om, at intet fjendtligt Sindelag ligger til Grund for Foranstaltningen, maa paastjømmes, fjernes dog ikke derved den Uret mod Danmark, som ligger i selve Akten.

Til at formindste det pinlige Indryk heraf kan heller ikke den Maade, hvorpaa Sagen fra tysk Side er bleven behandlet, bidrage. Først 10 Dage før Ordrens Udstedelse blev der gjort den danske Regjering Meddelelse om Foranstaltningen, og det ikke som en blot paatænkt, men som en allerede besluttet Forholdsregel. Til de Forestillinger og Forslag, som den danske Regjering gjorde, for at hidføre en venstabelig Transaktion om det reiste Spørgsmaal blev der intet Hensyn taget. Ingen Forhandling med den danske Regjering blev indledet, hverken før Ordrens Udstedelse eller senere, medens endnu den i samme satte Frist løb. Selv om Ordrens Gyldents fik den danske Regjering ingen officiel Underretning, men maatte den 23de Januar begjære sig opløst om, hvorvidt de i Bladene indeholdte Meddelelser om den vare rigtige. Sikkert vilde det for begge Nationer saa vigtige naboventlige Forhold bedre være blevet fremmet ved en Fremgangsmaade fra tysk Side, der havde været mere hensynsfuld mod Danmark og bedre havde stemmet med den Mand, hvori de med Undersaatternes Militærpligt i Forbindelse staaende Spørgsmaal hidtil ere blevne behandlede i Forholdet mellem Danmark og Tyskland. Udvalget figter herved ikke